

Begäran om utlåtande om betänkande om en delreform av diskrimineringslagen.

Inledning

Justitieministeriet ber om ert utlåtande om betänkande om en delreform av diskrimineringslagen.

Bakgrund

En delreform av diskrimineringslagen har beretts i en arbetsgrupp och i en undersektion, vilka tillsattes för tiden den 10 juni 2021–31 maj 2022. Båda sammansättningarna har i beslutet om tillsättande getts egna uppgifter och båda har i dem haft självständiga befogenheter. Arbetsgruppen och undersektionen har berett egna separata betänkanden i form av regeringspropositioner.

Ordförande för arbetsgruppen var avdelningschef Johanna Suurpää från justitieministeriet och i arbetsgruppen deltog företrädare för diskrimineringsombudsmannen, diskriminerings- och jämställdhetsnämnden, justitieministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och undervisnings- och kulturministeriet. Från social- och hälsovårdsministeriet deltog dessutom en sakkunnigledamot i frågor som gäller personer med funktionsnedsättning.

Undersektionen har tillsatts för behandlingen av arbetslivsfrågor och ordförande för sektionen var regeringsrådet Tarja Kröger från arbets- och näringsministeriet. I undersektionen deltog företrädare för Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, STTK rf, Akava ry, Finlands näringsliv rf, Företagarna i Finland rf, Kommunala arbetsmarknadsverket, diskrimineringsombudsmannen, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet och justitieministeriet. Dessutom har Statens arbetsmarknadsverk och Kyrkans arbetsmarknadsverk varit permanenta sakkunniga.

Till begäran om utlåtande bifogas arbetsgruppens och undersektionens betänkanden som har beretts i form av regeringspropositioner samt ett sammandrag av betänkandena.

Svarsanvisningar för mottagare

Justitieministeriet ber om ert utlåtande. Också instanser som inte nämns i sändlistan kan lämna utlåtande till ministeriet. Utlåtandet kan lämnas på svenska eller finska. Ni kan lämna in utlåtandet genom att svara på den begäran om utlåtande som publicerats i tjänsten utlåtande.fi. Ni behöver inte sända utlåtandet separat per e-post eller post

till ministeriets registratorskontor.

För att kunna lämna ett utlåtande måste den som svarar registrera sig och logga in i tjänsten utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur tjänsten används finns på webbplatsen utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Stöd för hur man tar i bruk tjänsten kan begäras per e-post på adressen lausuntopalvelu.om@om.fi.

Alla utlåtanden som lämnas in är offentliga och publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Tidtabell

Vi ber er lämna er utlåtanden in via tjänsten utlåtande.fi senast den 19 maj 2022.

Justitieministeriets regeringsproposition ska översättas och publiceras på svenska så snart som möjligt.

Beredare

Mer information ges av Katri Leikas, specialsakkunnig, justitieministeriet (p. 0295 150 048) och Jasmiina Jokinen, specialsakkunnig, justitieministeriet (p. 0295 150 078).

Bilagor:

[Työryhmän ja alajaoston liite.pdf](#) - Tiivistelmä työryhmän ja alajaoston mietinnöistä.

[YVL_HE_luonnos_OM.pdf](#) - Oikeusministeriön työryhmän luonnos hallituksen esitykseksi

[OM_pykälät_sv_käännös.docx](#)

[OM_huvudsakliga_innehåll_sv.pdf](#)

[Eriävä mielipide_työryhmä_Kortteinen-Hiltunen.pdf](#) - Eriävä mielipide oikeusministeriön työryhmän esitykseen

[YVL_HE-luonnos_TEM.pdf](#) - Työ- ja elinkeinoministeriön alajaoston luonnos hallituksen esitykseksi - eriävät ja täydentävät mielipiteet esityksen lopussa.

[TEM_pykälät_sv_käännös.pdf](#)

[TEM_huvudsakliga_innehåll_sv.pdf](#)

Sändlista:

Adoptioperheet ry
Akava ry
Allianssi ry
Amnesty International Suomen osasto ry
Antirasistinen Foorumi
Aseistakieltäytyjäliitto ry
Eduskunnan oikeusasiamiehen toimisto
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Eläkeläisliittojen etujärjestö Eetu ry
Ensi- ja turvakotien liitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Etelä-Suomen Etno / Uudenmaan Ely-keskus, Minna Mattila
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Familia ry
FDUV De utvecklingsstördas väl
Fem-R ry
FIBS ry
Finanssiala ry
Finlands svenska lärarförbund
Finlands Svenska Skolungdomsförbund
Finlandssvenska teckenspråkiga
FMA - Funktionsrätt med ansvar rf
Folkhälsan
Folktinget
Förbundet Finlandssvenska synskadade FSS
Helsingin juutalainen seurakunta
Helsinki Pride yhteisö
HIV-säätiö
Hyvinvointialan liitto
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Invalidiliitto
Isio ry
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen Etno / Pohjois-Savon Ely-keskus, Lisbeth Mattsson
Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
JHL ry
Kaakkois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus KARVI
Karjalaiset nuoret Suomessa ry
Kehitysvammaisten tukiliitto ry
Kehitysvammaliitto/Selkokeskus
Kirkkohallitus
Kirkon työmarkkinalaitos
Kolttien kyläkokous
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Kulttuuria kaikille
Kunnallinen työmarkkinalaitos
Kuntaliitto
Kuurojen liitto ry
Kynnys ry
Kårkulla samkommun
Lapin aluehallintovirasto
Lapin Etno / Lapin Ely-keskus, Jaana Tapalinen
Lapsiasiavaltuutettu
Lastensuojelun keskusliitto
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Luckan
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Länsi-Suomen Etno / Varsinais-Suomen Ely-keskus, Vilppu Palmberg
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Mielenterveyden keskusliitto ry
MIELI Suomen Mielenterveys ry
Miesjärjestöjen keskusliitto
Monika-naiset liitto ry
Monikulttuurijärjestöjen yhteistyöverkosto Moniheli ry
Monimuotoiset perheet- verkosto
Naisasialiitto Unioni
Naisjärjestöjen Keskusliitto
Nuoret Muslimit NUMU ry
NYTKIS ry
Näkövammaisten liitto ry
Oikeuskanslerinvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Pelastakaa Lapset ry
Pirkanmaan Ja Keski-Suomen Etno / Pirkanmaan Ely-keskus, Marja Huttunen
Pohjanmaan Etno / Pohjanmaan Ely-keskus, Emine Ehrström
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen Etno / Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus, Erja Leppänen
Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Regnbågsallians Svenskfinland rf
Resalat islamilainen yhdyskunta
Rikosuhripäivystys
Romaniasiaain neuvottelukunta RONK
Romaniasiaain neuvottelukunta/Janette Grönfors, sosiaali- ja terveysministeriö
Romaninuorten neuvosto
Rusetti ry
Saamelaiskäräjät
Saamelaisneuvosto
SAMS Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf
Sateenkaariperheet ry
Seta ry
Sivista ry
Sosiaali- ja terveysministeriö
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
STTK ry
Suoma Sámi Nuorat/Suomen saamelaisnuoret ry
Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI
Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry
Suomen Asianajajaliitto
Suomen ekumeeninen neuvosto
Suomen Islam seurakunta
Suomen Islamilainen neuvosto SINE

Suomen kuurosokeat ry
Suomen Lakimiesliitto
Suomen Lastenhoitoalan Liitto ry
Suomen lukiolaisten liitto
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU
Suomen Pakolaisapu
Suomen Punainen Risti
Suomen Romanifoorumi ry
Suomen saamelaisten keskusjärjestö
Suomen somalialaisten liitto SSL ry
Suomen Syöpäyhdistys ry/Syöpäsäätiö
Suomen tuomariliitto ry
Suomen Unicef
Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö SVK ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Suomen Yrittäjät SY
Talentia ry
Tasa-arvovaltuutettu
Tehy ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Trasek ry
Tuglas-seura
Tuomioistuinvirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Uskontojen uhrien tuki UUT ry
USKOT-foorumi ry
Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry
Valtiovarainministeriö
Valvira
Vammaisfoorumi
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry VALLI
Vanhustyön keskusliitto
Vapaa-ajattelijain liitto ry
Varhaiskasvatuksen opettajien liitto VOL ry
Venäjänkielisten keskusliitto FARO
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Kommentarer om arbetsgruppens betänkande

Skyldighet att främja likabehandling inom småbarnspedagogiken

Vad anser ni om förslaget genom vilket skyldigheten att planera likabehandling och skyldigheten att främja likabehandling ska utvidgas till att gälla anordnare av småbarnspedagogik och serviceproducenter inom småbarnspedagogiken?

Vad anser ni om förslaget om att kommunen ska ansvara för att det för de aktörer inom familjedagvård och kommunal öppen småbarnspedagogisk verksamhet som är verksamma på kommunens område utarbetas gemensamma likabehandlingsplaner i samarbete med dessa aktörer i stället för en separat plan för varje verksamhetsställe?

Trakasserier

Vad anser ni om förslaget om att definitionen av trakasserier ska ändras så att den också omfattar trakasserier som är riktade mot en människogrupp?

Vad anser ni om förslaget enligt vilket det i lagen ska skrivas in att förfarandet hos anordnare av småbarnspedagogik samt utbildningsanordnare är diskriminering, om de försummar att ingripa i trakasserier som de har fått vetskap om?

Att föra ett ärende till diskriminerings- och jämställdhetsnämnden utan att det finns en namngiven målsägande

Vad anser ni om förslaget enligt vilket diskrimineringsombudsmannen eller en sammanslutning som främjar likabehandling ska kunna föra även ärenden som gäller diskriminering eller repressalier och där en viss målsägande inte kan namnges till diskriminerings- och jämställdhetsnämnden?

Rimliga anpassningar

Vad anser ni om förslaget som gäller rimliga anpassningar?

Gottgörelse

Vad anser ni om förslaget enligt vilket diskriminerings- och jämställdhetsnämnden ska kunna bestämma att gottgörelse ska betalas?

Enligt förslaget ska såväl diskriminerings- och jämställdhetsnämnden som tingsrätterna ha befogenheter att bestämma om gottgörelse. Bestämmelser om fördelningen av nämndens och domstolarnas befogenheter ska finnas i lagen. Vad anser ni om förslaget som gäller

fördelningen av befogenheter mellan tingsrätterna och diskriminerings- och jämställdhetsnämnden i gottgörelseärenden?

Enligt förslaget ska vid diskriminerings- och jämställdhetsnämndens förfarande i fråga om handläggning och utredning av ärenden, muntlig förhandling och rättegångskostnader iakttas bestämmelserna i lagen om rättegång i förvaltningsärenden och därmed anslutna bestämmelser om offentlighet och till övriga delar även förvaltningslagen. Vad anser ni om förslaget som gäller det förfarande som ska iakttas i diskriminerings- och jämställdhetsnämnden vid behandlingen av gottgörelseärenden?

Vad anser ni om förslaget enligt vilket förlikning ska kunna stadfästas som avgörande i ett ärende som är anhängigt i förvaltningsdomstol till den del som gäller ett gottgörelseärende?

Ändringar som gäller diskriminerings- och jämställdhetsnämndens sammansättning och förfaranden

Vad anser ni om förslagen som gäller diskriminerings- och jämställdhetsnämndens sammansättning och förfaranden (till exempel sektionernas sammansättning, förstärkt sektion, avvisande av ärenden, redogörelser för bindningar)?

Propositionens konsekvenser

Vilka konsekvenser bedömer ni att de föreslagna ändringarna har?

Övriga kommentarer

Har ni andra kommentarer om propositionen?

Kommentarer om undersektionen för arbetslivets betänkande

Allmänna kommentarer

Allmänna kommentarer om undersektionen för arbetslivets proposition

Arbetsgivarnas skyldighet att främja likabehandling (7 §)

Vad anser ni om förslaget som gäller en precisering av vad arbetsgivaren ska beakta vid bedömningen av hur likabehandling uppnås på arbetsplatsen?

Vad anser ni om förslaget enligt vilket likabehandlingsplanen i fortsättningen ska innehålla också slutsatserna av bedömningen av likabehandlingen på arbetsplatsen?

Diskrimineringsombudsmannens uppgifter och behörighet (19 §)

Vad anser ni om förslaget enligt vilket diskrimineringsombudsmannen ska ha rätt att lämna utlåtande i ärenden som behandlas av arbetarskyddsmyndigheterna (i de fall som avses i 22 §)?

Vad anser ni om förslaget enligt vilket diskrimineringsombudsmannen ska ha möjlighet att vara utomstående sakkunnig i ärenden som omfattas av arbetarskyddsmyndigheternas behörighet?

Arbetarskyddsmyndigheternas uppgifter och behörighet (22 §)

Vad anser ni om förslaget om att arbetarskyddsmyndigheternas tillsynsbehörighet ska preciseras så att den gäller arbetslivet?

Vad anser ni om förslaget enligt vilket arbetarskyddsmyndigheterna ska ge diskrimineringsombudsmannen tillfälle att lämna utlåtande i ärenden som är av betydelse för tolkningen av diskrimineringslagen?

Vad anser ni om förslaget enligt vilket arbetarskyddsmyndigheterna i enskilda fall som är av betydelse för tolkningen av lagen ska kunna anlita diskrimineringsombudsmannen vid utredningen av ett ärende?

Vad anser ni om förslagen som gäller arbetarskyddsmyndigheternas förmedling av information?

Utvidgning av förfarandet med uppmaningar (13 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen)

Vad anser ni om förslaget om att arbetarskyddsmyndigheternas förfarande med uppmaningar ska utvidgas till att gälla också arbetsgivarnas skyldighet att bedöma och främja likabehandling (7 § 1 mom.)?

Alternativa lösningar

Om ni anser att diskrimineringsombudsmannens behörighet bör utvidgas till alla diskriminerings- och likabehandlingsfrågor i arbetslivet, hur skulle ni lösa frågor som gäller diskrimineringsombudsmannens och arbetarskyddsmyndigheternas överlappande behörighet?

Om ni anser att diskriminerings- och jämställdhetsnämndens behörighet bör utvidgas till diskriminerings- och likabehandlingsfrågor i arbetslivet, vilka arbetslivsärenden skulle lämpa sig för behandling i nämnden?

Konsekvensbedömning

Allmänna kommentarer om propositionens uppskattade konsekvenser

Kommentarer om de ekonomiska konsekvenserna

Kommentarer om konsekvenserna för myndigheternas verksamhet

Kommentarer om de samhällsliga konsekvenserna

Har någon väsentlig konsekvens inte bedömts i propositionen eller inte bedömts i tillräcklig utsträckning? Om så är fallet, vilken?

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Leikas Katri
Oikeusministeriö